

ÜMMETİN YİTİK HAZİNELERİ “ EHL-İ BEYT

<"xml encoding="UTF-8?">

ÜMMETİN YİTİK HAZİNELERİ “ EHL-İ BEYT

Bazı kardeşlerimiz soruyorlar, neden bazıları tarafından Ehl-i Beyt olgusu bu kadar önemseniyor, üzerinde duruluyor, sürekli gündemde tutulmaya ve ön plana çıkarılmaya çalışılıyor? Hatta bazıları bunu Müslümanların vahdetini helal getirecek bir durum olarak değerlendirip karşı çıkıyorlar.

Aziz kardeşlerim, Ehl-i Beyt'i biz değil Allah-u Teâlâ ve Allah'ın Yüce Resulü ön plana çıkarmıştır. Bizim yaptığımız ise onlara lebbeyk demekten başka bir şey değildir. Biz aşağıda Kur'ân ve Sünnet'ten bunun en önemli ve en çarpıcı delil ve şahitlerine kısaca değinmeye çalışacağız. Ancak önce önemli bir hususun altını çizerek geçmek istiyoruz:

Maalesef birçoğumuz çoğu zaman neyin doğru, neyin yanlış, neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu Kur'ân ve Sünnet ölçülerine göre değil, kendi kafamıza göre ve bir takım ön yargılara dayanarak değerlendirmeye çalışıyoruz. Oysa Kur'ân ve sahih Sünnet'e müracaat ettiğimizde durumun hiç de öyle olmadığını pekâlâ görürüz. İşte üzerinde durmak istediğimiz mevzuda da maalesef aynı durum söz konusudur.

Biz inanıyoruz ki Kur'ân ve Sünnet'i, ciddi, tarafsız, ön yargılardan uzak bir şekilde ve değişik kanal ve kaynakları dikkate alarak tetkik eden bir kimse, bize hak vererek söz konusu eleştirilerden vazgeçip, aslında asırlardır ümmet arasında tam tersi bir durum yaşandığını ve sürekli Ehl-i Beyt'in birileri tarafında arka plana itildiğini, Müslümanların fikri ve içtimai sahalarından uzaklaştırıldığını ve alternatif olarak hep başkalarının ileri sürüldüğünü, kısaca Ehl-i Beyt'i ümmete tam anlamıyla unutturmak istediklerini ve maalesef büyük ölçüde de bunu başardıklarını büyük bir hayret ve şaşkınlık içerisinde görecek ve neden böyle olduğuna teessüf edecektir.

Evet kardeşlerim, şimdi sizi Rabb'imizin Kitabı ve Resul'ünün vahye dayanan nurlu sözleri ve kendi akıl ve vicdanınızla baş başa bırakıyorum:

Allah-u Teâlâ'nın "Tathir ayetinde"[1] Ehl-i Beyt'in her türlü kötülük ve fenalıktan uzak tutulduğunu ilan etmesi, onlara ayrıcalık kazandırmak, onlar hakkında kesin bir ilahi garanti vermek için değil de nedir? Başka herhangi bir gurup veya şahıs hakkında böyle açık ve kesin bir ilahi referans gösterilebilir mi?

"Meveddet ayetinde"[2] Resulullah'ın 23 yıllık risaletinin karşılığı olarak Ehl-i Beyt'inin sevgi ve

muhabbetinin ümmete farz kılınışı, Ehl-i Beyt'in ön plana çıkarılması, o ilahi insanların daima ümmetin gündeminde tutulması, unutulması ve takip edilmesini sağlamak için değil de nedir? Hak Teâla'nın "Mübâhele ayetini"[3] indirerek, Necran Hıristiyanlarıyla lanetleşmek ve Resul'ün dualarına âmin diyebilmek için o kadar sahabenin ve mü'minlerin arasından, sadece Hz. Ali'yi, o kadar sahabenin ve mumine kadının (Resullah'ın muhterem zevceleri de dâhil) arasından, sadece Hz. Fatıma'yı, o kadar sahabe çocuklarının arasından sadece Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'i kendisiyle o hassas ve ilahi sahneye çıkarılmasını Resulü'ne emretmesi ve en önemlisi, bu ayette Hz. Ali'yi Resullah'ın canı ve özü gibi tanıtmayı, Ehl-i Beyt'i ön plana çıkarmak, bütün ümmetin arasında onlara ayrıcalık kazandırmak ve kimsenin ulaşamadığı bir üstünlük ve fazileti onlara atfetmek için değil de nedir?

"Salâvat ayetini"[4] tefsir ederken Allah Resulü'nün, ebter (sonu kesik) salâvat getirilmemesi ve kendisiyle birlikte Ehl-i Beyti'ne de salât ve selam edilmesi gerektiğini önemle vurgulayarak ümmetine emretmesi, öte yandan namazlarda yine Resulullah ile birlikte Ehl-i Beyti'ne de salât ve tahiyat okunmasının farz kılınışı, Ehl-i Beyt'i ilelebet yaşatma, onlara örneklik ve önderlik konumu kazandırma maksadıyla değil de nedir? Buna, bunun dışında bir yorum getirmek, Hekim olan Allah'a ve Resulü'ne abesi isnâd olmaz mı?

Resulullah'tan mütevatiren nakledilen "Sekaleyn" hadisinde[5] Allah Resulü Ehl-i Beyti'ni Kur'ân'la eşleştirip kıyamete kadar ümmetine emanet olarak bırakırken neyi amaçlıyordu? Aynı hadiste ümmeti, Kur'ân ve Ehl-i Beyt'e birlikte sarılarak dalaletten korunmalarını emrederken neyi kastediyordu acaba?

Ehl-i Beyti'ni "Nuh'un Gemisine"[6] benzetip ona binenlerin kurtulacağını, binmeyenlerin helak olacağını buyururken, ümmetine hangi mesajı vermek istiyordu acaba? "İslam'ın temeli, beni ve Ehl-i Beyt'i mi sevmektir"[7] buyurduğunda, insanın hayatında hiçbir rol oynamayan ve başka sevgilerden hiçbir farkı olmayan, hatta Ehl-i Beyt'in dışında, hatta bazan karşısında olan kimselere beslenen muhabbetin aynısı veya daha aşağısı, kupkuru bir sevgiyi mi İslam'ın temeli olarak nitelemek istiyordu?! Peygamber'i sevip de onun yolunu takip etmeyenin, onu kendisine örnek ve önder edinmeyen sevgisi gerçek bir sevgi olabilir mi? Dinin temeli olarak nitelendirilebilir mi? Buna paralel olarak zikrettiği Ehl-i Beyt'in sevgisi nasıl?

"Benim Ehl-i Beyt'i mi kendi aranızda bedenden bir baş ve baştan iki göz yerine koyun"[8] buyruğunu düşünelim. Acaba başsız bir bedenin yaşadığını ve gözsüz bir başın aydınlık ve nuru gördüğünü gören, iddia eden var mı?

"Hiçbir kimse biz Ehl-i Beyt'le kıyaslanamaz"[9] buyurduğunda, başka birileriyle farkı olmayan, hatta amelen onlardan daha aşağı görülen, tutulan bir Ehl-i Beyt'ten mi söz ediyordu, Allah'ın hikmet sahibi Resulü?

Fahri Kâinat Efendimizin şu hadislerini hiç okuduk mu? Okuduysak üzerinde hiç düşündük mü?

Düşünüp de hayatımıza yansıttık mı?:

"Yıldızlar yer ehlinin boğulmaktan kurtulma güvencesi olduğu gibi, benim Ehl-i Beyt'im de ümmetimin ihtilaftan korunma güvencesidir. Şu halde Arap'tan herhangi bir topluluk onlara karşı gelirse, ihtilafa düşüp İblis'in hizbinden olurlar."[10]

"Kim benim gibi yaşamayı, benim gibi ölmeyi ve Adn cennetinde yerleşmeyi seviyorsa, benden sonra Ali'nin velayetine girsin ve onun veli kıldığı kimseyi veli kabul etsin ve benden sonra imamlara uysun; zira onlar benim Ehl-i Beyt'imdirler; benim tıynetimden yaratılmış, (ilahi bir) ilim ve idrak nasiplenmişlerdir. Ümmetimden onların üstünlüğünü inkar eden, onlarla benim aramdaki yakınlık bağını koparanlara yazıklar olsun; Allah onları benim şefaatime nail etmesin."[11]

Evet, okyanustan damla misali verdiğimiz bu ayet ve hadisler üzerinde Allah rızası için biraz düşünelim. Sonra ümmetin geçmişten günümüze dek sürüp gelen durumunu bir gözden geçirelim. Acaba ümmet Ehl-i Beyt'i bu ayet ve hadislerin istediği yere koydu mu? İlim ve irfanı mı onlardan aldı, fıkhnı mı, tefsirini mi, hadisini mi, hangisini?!

Ebu Hureyre'den altı bine yakın hadis nakledenler, Hz. Hasan'dan altmış tanesini nakletmiş midir? İbn-i Ömer'den iki binden fazla hadis nakleden kaynaklar Hz. Hüseyin'den yirmi tanesini nakletmiş midir? Ümm-ül mü'minin Aişe'den iki bini aşkın hadis nakleden hadisçilerimiz Hz.

Fatıma'dan nakledecek kırk hadis bile bulamamışlardır herhalde? Diyelim ki bunlar kendi babalarının ilim ve irfanından gereği gibi istifade edememişlerdir (haşa); ama Resulullah'ın ilim şehrinin kapısı olan,[12] küçük yaştan risalet elinde yetişen, gece gündüz onun yanından ayrılmayan Hz. Ali'den kaç hadis nakletmişlerdir acaba? İlim hikmetin dokuz payına sahip olan ve iki yıl (naklettiklerine göre) Resulullah'tan istifade edebilen Ebu Hureyre'ye nazaran kıyaslanamayacak kadar azdır.

İbn-i Mülcem'in Hz. Ali'ye vurduğu darbeyi insin ve cinsin ibadetine bedel bilen harici İmran bin Hattan'dan, valiliği zamanında işlediği cinayetlerle tanınan ve Ümeyyeoğulları'ndan aldığı altın keselerine karşılık fabrika gibi hadis üreten Semure bin Cündeb'ten Kerbela'da Emevi ordusun başında Peygamber evlatlarını hunharca katlettiren Ömer bin Sa'd'dan hadis nakleden hadisçilerimiz, neden Ehl-i Beyt imamlarına gelince ihtiyatlı davranmayı yeğliyorlar?

Neden bugün diğer mezhep imamlarının yanı sıra, Ehl-i Beyt imamlarının, özellikle dört mezhep imamının direk veya dolaylı olarak üstadı sayılan İmam Cafer'i Sadık (a.s)'ın görüşleri de ilmi haller de, fıkıh kitaplarında zikredilmiyor? Bu mu Ehl-i Beyt'in gemisine binmek? Onları bedendeki baş ve baştaki göz mesabesinde görmek?

Belki bazıları, bunlar geçmişte yapılan ve geçmişte kalan bazı hatalardır; bu yüzden bunları

tekrar gündeme getirmenin ne anlamı var diyebilirler. Fakat aynı hatalar yine yapılıyorsa ne yapmalı? Bu gün sözleri itibar gören bazı sözde araştırmacı yazarların bunca ayet ve hadislerle rağmen: "Bir milleti Ali'ye, Fatıma'ya, Hasan ve Hüseyin'e endekslerseniz, o millete yazık etmiş olursunuz" buyruğuna ne demeli? Acaba kim kendine ve ümmete yazık etmiştir? Kur'ân ve sünnete lebbeyk diyerek, Ehl-i Beyt'i kendilerine rehber ve mihver edinenler mi, yoksa başkaları mı? Geçmiş tarihimizi basiret gözüyle irdeleyen kimseye sorunun cevabını bulmak zor olmasa gerek.

Evet, bizler Müslümanlar olarak artık bir an evvel bu büyük gafletten uyanıp, Resulullah'ın ümmetine emanet olarak bıraktığı, ama tarih boyunca ümmet arasında hep garip ve meçhul kalan veya bırakılan ve hiçbir zaman hakkıyla tanınmayan bu gizli hazineyi, bu tertemiz ilim ve marifet pınarını ve bizi kesintisiz, katıksız ve mutmain bir kanalla Resulullah'ın ilim ve marifet deryasına bağlayan bu altın silsileyi, imkanlar ve kaynaklar elverdiği ölçüde tanımaya ve keşfetmeye ve insanımıza tanıtmaya çalışmalıyız ki böyle bir şey gerçekleşirse, o zaman bir yandan Müslümanlar, asırlardır ne kadar büyük ve önemli bir hazineden mahrum kaldıklarını fark edip geçmişi telafiye çalışırlar; diğer yandan bir grup gazez sahibi veya cahil kimseler de bir takım uydurma rivayete dayanarak işi tâ sünneti inkara kadar götüremezler.

Burada yeri gelmişken bazıları tarafından ortaya atılan bir diğer soruyu da cevaplandırmak istiyoruz. Deniliyor ki: "Evet bu anlattıklarınızda haklı olabilirsiniz; verdiğiniz Kur'ânî ve nebevi referanslara da diyeceğimiz yok. Ancak sorun bununla bitmiyor; zira bugün Ehl-i Beyt'e isnad edilen şeylerin doğru olup olmadığı bizlere meçhuldür. Eğer bunların gerçekten Hz. Ali, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, İmam Cafer-i Sadık veya Ehl-i Beyt imamlarından herhangi birisine ait olduğuna kanaat getirirsek, ona uymakta tereddüt etmeyiz. Ancak gerçekten onlara ait olup olmadığında şüpheliyiz; onların dillerine de uydurulmuş olabilir.

Evet bu, ilk etapta haklı ve yerinde bir itiraz olarak görülebilir, ancak biraz dikkat edilirse göreceğiz ki evvela aynı sorun diğer şahsiyetler hakkında da söz konusudur; örneğin bir İmam Eş'ari'ye, İmam Maturidi'ye, Ebu Hanife'ye vb. şahsiyetlere isnad edilen görüşlerin gerçekten onlara ait olup olmadığını nereden ve nasıl anlıyorsunuz? Onların doğru olduğuna dair birisine vahiy mi inmiştir yoksa? Bunlara karşı ne yapıyorsak, onlara karşı da aynısını yapmalıyız; zira bugün elde bulunan kaynaklara müracaat etmekten başka bir çaremiz ve alternatifimiz bulunmamaktadır. Elbette kimse, "Önüne çıkana körü körüne sarıl" demiyor. Mutlaka bir takım aklî ve naklî ölçülere, kıstaslara dayanıp hangisinin doğru, hangisinin yanlış, hangisinin güçlü, hangisinin zayıf olduğunu tespit etmeye çalışmalıdır.

Bugün artık Ehl-i Sünnet arasında en muteber kaynaklar olarak bilinen ve hatta sahih adı verilen kaynaklarda dahi (Buhari, Müslim, vb. gibi), birçok zayıf, yanlış, akıl ve mantık dışı rivayetler, bir

çok âlim tarafından tespit edilerek apaçık bir şekilde ortaya konmuştur. Kısaca bu tür sudan bahanelerle Ehl-i Beyt'e isnad edilen kaynaklardan ve görüşlerden uzak durmaya çalışan kimse, ancak kendisine yazık eder ve eşi emsali bulunmayan bir ilim, irfan ve nur kaynağına açılan kapıyı yüzüne kapatmış olur. Sonra böyle bir tavır içerisinde giren kimse bir anlamda kendisine güvenmiyor demektir.

Ayriyeten şunu da açık bir şekilde söylemeliyiz ki Ehl-i Beyt yolunda olduğunu, onları imam ve önder olarak kabul ettiğini dilde söylemekle iş bitmiyor; gerçek anlamda ve her konuda, hayatın bütün sahalarında Ehl-i Beyt'i örnek alan ve gerçekten Ehl-i Beyt'ce yaşayan bir kimse ancak iddiasında sadık olabilir. Bu yüzden bizim Ehl-i Beyt yolunu takip ettiklerini ileri süren Alevi, Bektaşî, Caferî, vb. isimleri kullanan kardeşlerimize de âcizane çağrımız, herkesin kendisini ciddi bir öz eleştiriye tabi tutması ve ister fikri, isterse ameli olarak Ehl-i Beyt'i ne kadar tanıdıklarını, anladıklarını ve yaşadıklarını gözden geçirmeleridir. Evet, önce Ehl-i Beyt'in nasıl düşündüklerini ve nasıl yaşadıklarını sahih, senetli ve birinci el kaynaklardan tanımaya çalışmalı, sonra da bizim onlara ne kadar benzeyip benzemediğimizi değerlendirmeğe tabi tutmalıyız. Kısacası bugün ister Sünnî, isterse Alevî veya diğer Müslüman grupların hepsinin birleşme noktası olan ve bir anlamda ümmetin yitik ve gizli hazineleri konumunu taşıyan Ehl-i Beyt'i hep birlikte yeniden keşfetmeye, tanımaya çalışmalı ve tarih boyunca yaşayan bu yanlışa son vermeli ve Resulullah'ın emanetine sahip çıkmalıyız.

Allah-ü Teâlâ cümlemizi kendisini, Resul'ünü ve onun Ehl-i Beyt'ini gerçek anlamda seven ve itaat eden, onların dostlarıyla dost, düşmanlarıyla düşman olan salih ve saadetli kullarından eylesin. Âmin!

Kaynaklar

[1] "Allah, yalnızca siz Ehl-i Beyt'ten, her türlü pislik ve fenalığı uzaklaştırıp, sizi tertemiz kılmak ister." (Ahzab, 33)

[2] "Ey Peygamber de ki, - ben bu (tebliğ ve zahmetlerime) karşı, yakınlarımı sevmekten başka sizden hiçbir karşılık istemiyorum." (Şura, 23)

[3] "Ey Peygamber, sana gelen bilgidен sonra, kim seninle bu hususta tartışacak olursa, de ki: 'Gelin çocuklarımızı ve çocuklarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi (kendimiz mesabesinde olanları) ve kendinizi çağıralım; sonra Allah'ın lanetini yalancılara üzerine kılalım.'" (Âl-i İmrân, 61)

[4] "Şüphe yok ki Allah ve melekleri, Peygamber'e salât ederler. Ey inananlar, sizde ona salât edin ve tam teslimiyetle ona selam verin." (Ahzâb, 56)

[5] "Ben sizin aranızda iki paha biçilmez emanet bırakıyorum; o ikisine sarıldığınız müddetçe

asla dalalete düşmezsiniz; Allah'ın Kitabı (Kur'ân) ve Ehl-i Beyt'im olan itretimdir. Hiç şüphesiz bu ikisi (Kevser) havuzu başında bana gelinceye kadar, hiçbir zaman birbirinden ayrılmazlar.

Bakın benden sonra onlara nasıl davranacaksınız?"

Bu hadis, başta Sahih-i Müslim olmak üzere en muteber hadis kaynaklarında değişik senetlerle mütevatir bir şekilde nakledilmiştir. İbn-i Hacer, Sevaik-ü Muhrika kitabında 27 değişik senetle nakledildiğini söylüyor. Senetler ve kaynaklar hususunda daha geniş bilgi edinmek isteyenler

"Ehl-i Beyt Mesajı" isimli derginin 1.sayısına müracaat edebilirler.

İlginçtir ki İbn-i Hacer de diğer bir çok âlim gibi, Râfîzî diye nitelendirdiği Ehl-i Beyt takipçilerine hitap ederek şöyle diyor: "Rafızîler boşuna heveslenmesinler; gerçek Ehl-i Beyt dostları bizleriz (Ehl-i Sünnet'i kastediyor); Ehl-i Beyt'e sarılanlar, onların kurtuluş gemisine binenler, Ali'nin gerçek Şiaları bizleriz!"

Ehl-i Beyt mektebinin büyük âlimlerinden Allâme Şerafuddîn, bir kitabında İbn-i Hacer'in bu sözünün altına şu şerhi düşmüştür: "Keşke İbn-i Hacer'e bir sorabilseydim; sayın İbn-i Hacer, Ehl-i Beyt senin hayatının neresindedir? Hangi konuda onları örnek ve önder olarak kabul ettin ki böyle büyük bir iddiâda bulunuyorsun? Bakıyorum itikatta imamın Eş'ari'dir, fıkıhta Şafii, tefsirde Katedlerin, Mücahidlerin... görüşlerini esas alıyorsun, hadiste ve diğer konularda da durum daha farklı değildir. Bu mu Ehl-i Beyt'e sarılmak? Bu mu Ehl-i Beyt'in gemisine binmek?

Ve...

[6] Müstedrek-üs Sahihayn (Hâkim Nişâburi), C.3, S.163, Hadis: 4720, Câmi-us Sağir (Süyuti), C.2, S.533, Hadis: 8162

[7] Ed-Dürr-ül Mensur (Süyuti), C.7, S.350, Kenz-ül Ummâl (Muttaki Hindi), C.12, S.105, Hadis: 34206

[8] Mecma-üz Zevaid (Heysemi), C.1, S.172, İs'af-ür Rağibin, S.114, Raşfet-üs Sâdi, S.91.

[9] Feraid-üs Simtayn, C:1, sh:45, Zehair-ül Ukba, sh:17, Yenabi-ül Mevedde, C:2, sh:114.

[10] Müstedrek -üs Sahihayn, C.3, S.162, Hadis: 4715, Es-Sevaik-ül Muhrika (İbn-i Hacer), S.150, Mecme-üz Zevâid, C.9, S.179.

[11] Hilyet-ül Evliyâ (Ebu Nuaym El-İsfahânî) C.1, S.86, Kenz-ül Ummâl ,C.6, S217

[12] Müstedrek-üs Sahihayn, C.3, S.126-127, Üsd-ül Gâbe,C.4, S.22, Câmi-üs Sağir, C.1, S.93